

Hatékonyabb segítséget a termelést irányító mezőgazdasági szakembereknek!

A közművelődési könyvtáraknak a mezőgazdasági szakműveltség terjesztésére irányuló törekvései általában nem jártak kielégítő eredménnyel.

Ezért az eddigi tömegpropaganda mellett — és részben helyett — az elkövetkező években a közművelődési könyvtáraknak elsősorban a mezőgazdasági termelést helyileg irányító szakemberek (tanácsok mezőgazdasági osztályainak dolgozói, agronómusok, termelészövetkezeti vezetők, brigádvezetők stb.) segítségére, szakirodalommal való ellátására kell törekedniük.

Ez a feladat természetesen különféle problémák elé állítja a könyvtárakat. Az egyes könyvtárak adottságai és lehetőségei különbözők: különbözik a mezőgazdasági állomány nagysága, a könyvtáros hozzáértése, a mezőgazdasági vezetőkkel való kapcsolata. Általánosan és minden könyvtártípusban (tehát a járási és megyei könyvtárakban is) fel fog azonban merülni az a probléma, hogy a mezőgazdasági szakemberek által támasztott igényeket a könyvtár saját erejéből, saját állománya alapján nem tudja kielégíteni.

Ilyen esetekben a könyvtárak mindig számíthatnak a *Károlyi Mihály Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központ* (Budapest, I., Attila út 93.) segítségére. Miben áll ez a segítség? Mit kaphatnak és mit nem kaphatnak közművelődési könyvtáraink az OMgK-tól?

Az OMgK segítségének első és a közművelődési könyvtárak számára talán legfontosabb módja a könyvtárközi kölcsönzés. Ritkaságain és az olvasótermi kézikönyvtár anyagán kívül az OMgK teljes állományát, könyveit, folyóiratait és fordításait bármely könyvtár számára könyvtárközi kölcsönzésbe adja. A kölcsönzéshez nincs szükség a könyvtárközi kölcsönzési úrlap használatára, elég az egyszerű kártya. A községi könyvtáraknak kérésüket nem kell a megyei könyvtáron keresztül küldeniük, hanem közvetlenül fordulhatnak az OMgK-hoz.

Fel kell azonban hívni a figyelmet arra is, *mit nem remélhetünk* az OMgK-tól. Az OMgK nyilvánvalóan nem tarthat állományában 20—30 példányt egy műből, ezért az utóbbi 6—8 évben a rendes kereskedelmi forgalomban megjelent magyar könyvek rendszeres kölcsönzését nem tudja biztosítani. Erre azonban nincs is szükség, hiszen a megyei könyvtárak az újkeletű magyar mezőgazdasági irodalmat szinte teljes egészében beszerzik. Ilyen kérésekkel ezért *mindig a megyei könyvtárhoz kell fordulni*, s ha ott nincs

meg, akkor a megyei könyvtár továbbítja a kérést az OMgK-hoz.

Ha a könyvtáros már tudja, hogy a szakember mezőgazdasági problémájáról melyik szakkönyvben vagy folyóiratban található tájékoztatást, dolga igen egyszerű: a könyvet vagy cikket könyvtárközi kölcsönzéssel meg kell szereznie. Nehezebb az eset, ha nem tudja, hogy hol, milyen dokumentumban található tájékoztatást. Az OMgK segítségével ilyenkor két formában nyilváníthat meg.

Az egyik formát az OMgK tájékoztatói kiadványai jelentik. Ezek közül a kisebb közművelődési könyvtárak elsősorban az ajánló bibliográfiákat (*Szakirodalmi Tanácsadó Sorozat*) hasznosíthatják, ezekben tudnak a szakemberek problémáikhoz anyagot keresni. A sorozat új füzetéről a Könyvtáros rendszeresen hírt ad, s ezeket az OMgK kívánságra díjtalanul megküldi. További hasznos segédesszöveget jelentenek a különféle mezőgazdasági ajánló katalógusok (számos megyei és járási könyvtár adott ki ilyeneket). Bár a legfrissebb irodalmat nem tartalmazza, jól használhatók az OMgK ajánló katalógusai (*Tanácsadó a mezőgazdasági szakkönyvállomány hasznosítására*), amelyek sok közművelődési könyvtárban megtalálhatók, s új pótfüzetének kiadása 1964. végén várható. A járási és kiemelt községi könyvtárak jó hasznát vehetik a *Magyar Mezőgazdasági Bibliográfia* c. negyedéves kiadványnak is, amely eligazít az újonnan megjelent magyar mezőgazdasági irodalomban, s amelyet levélbeli kérésre az OMgK díjtalanul, rendszeresen megküld az érdeklődőknek.

Az OMgK segítségének másik formája akkor vehető igénybe, ha a felmerült probléma megoldására a rendelkezésre álló tájékoztatói kiadványokban nem található anyag. Ekkor a problémával az OMgK-hoz kell fordulni és kérni kell, hogy küldjön róla irodalmat. Az OMgK ilyen esetekben irodalmat keres a kérdéshez és néhány cikket, fordítást vagy könyvet küld róla. Ezeknél a kérdéseknél igen fontos a kérdés pontos megfogalmazása és annak feltüntetése, hogy csak magyar nyelvű irodalomról lehet-e szó, vagy lehet az irodalom valamely más nyelven is.

Mint látjuk, az OMgK hathatós segítséget tud nyújtani a közművelődési könyvtáraknak a mezőgazdasági szakemberek igényeinek kielégítéséhez. A könyvtár saját eszközeinek elégtelensége miatt tehát sohase utasítsuk el a könyvtárhoz forduló szakembereket, hanem vegyük igénybe az OMgK segítségét! (Sz.)